

DASYS
Dansk Sygepleje Selskab

Høringssvar fra DASYS vedrørende bekendtgørelse om Praksisklagenævnet

DASYS har modtaget to høringssvar fra:

Fagligt Selskab for Sygeplejersker, der Arbejder med Udvikling og Forskning og Fagligt selskab for psykiatriske sygeplejersker

Det er positivt, at der etableres klare og systematiske procedurer for behandling af klager over afgørelser vedrørende almenmedicinske tilbud. Vi støtter navnlig:

- etableringen af et specialiseret klagenævn med sagkyndige medlemmer,
- at afgørelser som udgangspunkt skal være skriftligt begrundede,
- at nævnets synspunkter fremgår af afgørelserne, hvilket styrker gennemsigtigheden, og
- muligheden for offentliggørelse af anonymiserede afgørelser med henblik på læring og praksisudvikling.

Bemærkninger til bekendtgørelsen.

Ad § 2 – sagkyndige medlemmer

Det fremgår, at de sagkyndige medlemmer indstilles af Danske Regioner og Praktiserende Lægers Organisation. Dette giver en snæver lægefaglig forankring.

Sundhedsreformen indebærer, at en stadig større del af opgaverne i almen praksis, kommunerne og det nære sundhedsvæsen løses i tværprofessionelle teams. Nævnets afgørelser kan derfor have betydning for blandt andet opgavefordeling, opgaveoverdragelse, kvalitetsudvikling og anvendelsen af forskellige sundhedsprofessioners kompetencer.

Det anbefales, at bestemmelsen udvides til:

"Sagkyndige medlemmer udnævnes efter indstilling fra Danske Regioner, Praktiserende Lægers Organisation samt relevante sundhedsfaglige organisationer."

Alternativt bør det fremgå af bemærkningerne, at der blandt de sagkyndige medlemmer kan udpeges personer med sygeplejefaglig, kvalitetsudviklingsmæssig eller forskningsmæssig ekspertise.

Ad § 4 – sekretariatets opgaver

Det er positivt, at sekretariatet refererer til nævnet eller formanden i faglige spørgsmål. Det bør imidlertid fremgå tydeligere, at sekretariatet også har ansvar for at understøtte ensartet og transparent sagsbehandling samt systematisk læring på baggrund af nævnets afgørelser.

Følgende tilføjelse foreslås til stk. 2:

"Sekretariatet skal sikre ensartet og transparent sagsbehandling samt understøtte systematisk læring på baggrund af nævnets afgørelser."

Dette vil understøtte en systematisk opsamling af viden og erfaringer på tværs af sager og dermed bidrage til kvalitetsudvikling.

Ad § 6 – afvisning af klager

Det anerkendes, at behovet for effektive sagsgange, men finder, at bestemmelsen om afvisning kan indebære en risiko for, at mindre organisationer og enkeltpraktiserende sundhedspersoner stilles dårligere end større organisationer med adgang til juridisk bistand.

Det anbefales, at det præciseres, at klager som udgangspunkt skal have mulighed for at afhjælpe mangler, inden en klage afvises:

"Inden afvisning skal nævnet som udgangspunkt vejlede klager om mangler ved klagen og give rimelig mulighed for at afhjælpe disse."

Dette vil styrke klagernes retssikkerhed og samtidig give mulighed for at få sager belyst på et tilstrækkeligt grundlag.

Ad § 10 – principielle sager

Det er positivt, at principielle sager skal behandles af en bredere kreds af sagkyndige medlemmer. Det bør imidlertid præciseres, hvilke sager der anses for principielle.

Følgende formulering foreslås:

"Ved principielle sager forstås blandt andet sager med betydning for national praksis, datadeling, kvalitetsudvikling, opgavefordeling mellem professioner eller fortolkning af nationale krav."

En sådan præcisering vil bidrage til en mere ensartet praksis for, hvornår en sag skal behandles som principiel.

Ad §§ 11-12 – formands- og sekretariatskompetence

Der er forståelse for administrative lettelser og en effektiv sagsbehandling. Når formanden og sekretariatet gives mulighed for at træffe afgørelser uden nævnsbehandling, bør der imidlertid være klare grænser for delegation.

Det foreslås derfor følgende præcisering:

"Sager af principiel karakter eller sager med betydning for fortolkning af nationale regler kan ikke afgøres af sekretariatet alene."

Ad § 16 – offentliggørelse af afgørelser

Det er positivt med muligheden for at offentliggøre anonymiserede afgørelser. Offentliggørelsen bør efter vores vurdering ikke alene have karakter af information, men aktivt anvendes til læring og kvalitetsudvikling.

Følgende tilføjelse foreslås:

"Praksisklagenævnet offentliggør årligt en samlet rapport med analyser af afgørelsespraksis, hovedtemaer og læringspunkter."

En sådan rapport vil kunne understøtte systematisk læring og kvalitetsudvikling på tværs af sundhedsvæsenet.

Ad §§ 17-18 – digital kommunikation

Der støttes op om digital sagsbehandling. Digitaliseringen bør dog ikke indebære en risiko for, at borgere med begrænsede digitale kompetencer får vanskeligere adgang til klagesystemet.

Følgende præcisering foreslås:

"Der skal sikres lettilgængelig vejledning og støtte til klagere, som har begrænsede digitale kompetencer."

Ad adgangen til at opkræve gebyr

Der findes anledning til at udtrykke betydelig bekymring over den foreslåede hjemmel til at fastsætte regler om betaling af gebyr for behandling af klager, der indbringes for Praksisklagenævnet.

Adgangen til at få behandlet en klage være fri og lige for alle borgere. Et gebyr vil kunne udgøre en økonomisk adgangsbarriere og dermed indebære en risiko for øget ulighed i sundhed.

Det er særligt problematisk, hvis borgerens økonomiske situation får betydning for muligheden for at få prøvet en afgørelse eller et sundhedsfagligt forløb. Et gebyr kan navnlig afholde borgere i udsatte positioner fra at klage, selv hvor der er væsentlige forhold, som bør belyses.

Der er samtidig risiko for, at borgere vil foretage en økonomisk afvejning af, om det kan betale sig at klage. Det kan medføre, at sager med usikker udsigt til medhold ikke indbringes, selv om de kan have væsentlig principiel eller læringsmæssig betydning.

Klagesystemet har således ikke alene betydning for den enkelte borgers retssikkerhed. Klager udgør også en væsentlig kilde til læring, kvalitetsudvikling og identifikation af systematiske problemstillinger i sundhedsvæsenet. Færre klager som følge af økonomiske barrierer

kan derfor også begrænse sundhedsvæsenets mulighed for at identificere og håndtere fejl, mangler og uhensigtsmæssig praksis.

Det anbefales på den baggrund, at adgangen til at få behandlet klager fortsat er fri og lige for alle borgere, uanset økonomiske forhold, og at den foreslåede hjemmel til at opkræve gebyr genovervejes.

Samlet vurdering

Der støttes op om bekendtgørelsens overordnede formål og vurderer, at den kan bidrage til en mere systematisk, transparent og lærende klagebehandling.

Opsummering af anbefalinger:

1. at der sikres en bredere tværprofessionel repræsentation blandt de sagkyndige medlemmer,
2. at sekretariatets rolle i forhold til læring, kvalitetssikring og kvalitetsudvikling tydeliggøres,
3. at klagernes retssikkerhed styrkes ved afvisning af klager,
4. at der fastsættes klare grænser for delegation til formand og sekretariat,
5. at afgørelser og erfaringer fra nævnets praksis anvendes mere systematisk til læring og kvalitetsudvikling,
6. at der sikres lige adgang til klagesystemet uanset borgernes digitale og økonomiske forudsætninger, og
7. at den foreslåede adgang til at opkræve gebyr for behandling af klager genovervejes.

Disse ændringer vil styrke Praksisklagenævnets legitimitet og understøtte sundhedsreformens ambition om et lærende, transparent og kvalitetsudviklende sundhedsvæsen, hvor borgernes retssikkerhed og lige adgang til at få prøvet klager fastholdes.